

Олена Григорівна Фролова

**ДО ПРОБЛЕМ ВДОСКОНАЛЕННЯ
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИХ ЗАСАД
УПРАВЛІННЯ В ОРГАНАХ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

Сучасний етап розвитку суспільства і становлення України як суверенної і демократичної держави характеризується нечуваним зростанням ролі управління, ускладненням і розширенням його завдань у всіх сферах діяльності. За останні десятиріччя за рахунок, з одного боку, швидкого розвитку науки і практики, зокрема, теорії і практики державного управління та його організаційно-правових засад, і, з іншого боку, підвищення рівня загальноосвітньої і професійної підготовки як керівних управлінських кадрів, так і широких мас населення, серйозно змінилися і значно розширилися можливості управління. Разом з тим ефективність управління й досі не задовольняє вимогам суспільства й сучасної практики. Якісних змін і значних темпів розвитку сьогодні вимагає державне управління в сфері економіки, виробництва, сільського господарства, підвищення добробуту й купівельної спроможності населення і таке інше. Успішна реалізація функцій держави й ефективне вирішення завдань, що стоять перед сучасним суспільством передбачає чітку і злагоджену роботу всього державного апарату, підвищення вимог, що висуваються перед апаратом управління в усіх сферах соціального життя й, насамперед, в правоохоронній діяльності, організації боротьби зі злочинністю та профілактиці правопорушень, що виступає надійною запорукою як забезпечення законності і правопорядку в державі, так і загального успіху її прогресивного демократичного соціально-економічного й культурно-політичного розвитку.

Боротьба зі злочинністю та правопорушеннями і подальше укріплення законності й правопорядку залишаються в нашій державі і сьогодні найактуальнішими проблемами, що стоять перед правоохоронними органами, насамперед, органами внутрішніх справ (ОВС). Сучасна актуалізація проблем вдосконалення управління в ОВС та його організаційно-правових засад загострюється проблемами криміналізації та часткової декриміналізації окремих видів злочинів й ускладнення стану злочинності та інших правопорушень в країні. Особливістю управління в ОВС на сучасному етапі

розвитку суспільства є не тільки зростання ролі управління, але й необхідність працювати в сфері управління по-новому, добиваючись розв'язання більш складних управлінських завдань не за рахунок значного зростання державного фінансування діяльності ОВС і підвищення відповідних бюджетних надходжень у МВС України з наступним зростанням чисельності його особового складу, а шляхом підвищення якості його роботи, інтенсифікації систем управління й підвищення ефективності управлінської праці. А це неможливо без вдосконалення організаційно-правових засад управління в ОВС з урахуванням нових правових, соціальних, політичних, економічних та інших умов, що склалися в нашій державі на сучасному етапі її розвитку, на базі всебічного і комплексного науково-обґрунтованого аналізу впливу цих нових умов на практичні результати діяльності ОВС.

Окремі аспекти і напрями такого аналізу в минулому розроблялися достатньо широко. Достатньо згадати з цього приводу друковані праці таких вітчизняних і закордонних авторів як, наприклад, В.Б.Авер'янова, О.М.Бандурки, О.К.Безсмертного, Ю.П.Битяка, Р.А.Калюжного, В.П.Петкова, В.М.Плішкіна, Г.А.Туманова та багатьох інших. У той же час і сьогодні проблеми вдосконалення організаційно-правових засад управління в органах внутрішніх справ залишаються не тільки ще далеко нерозв'язаними, але й окремі з них навіть і не сформульованими, і продовжують змінюватися з часом. А відповідний сучасний достатньо глибокий і науково-обґрунтований аналіз стану цих проблем й досі не зроблений. Метою нашого дослідження в межах даної статті стало акцентування уваги науковців та практичних працівників ОВС на окремих, на наш погляд, найбільш актуальних сучасних проблемах вдосконалення організаційно-правових засад управління в органах внутрішніх справ.

МВС України, як відомо, в своїй діяльності керується Конституцією, законами України, актами Президента України та Кабінету Міністрів України, іншими нормативно-правовими актами України, а також дорученнями Президента України. На сьогоднішній день вся нормативно-правова база, що зумовлює організаційно-правові засади комплексної та багатогранної діяльності усіх структурних елементів і підрозділів МВС та системи МВС України в цілому, ще не приведена у відповідність до вимог та умов сучасності, зокрема, щодо практичних результатів реформування системи центральних органів виконавчої влади і затвердженої Указом Президента України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» від 9 грудня 2010 року № 1085/2010 схеми

організації та взаємодії центральних органів виконавчої влади (з наст. змін. та допов.) [1, с. 3; 2, с. 179].

Подальший розвиток ринкових відносин в економіці України і поглиблення процесів демократизації суспільства викликали з кінця 2010 і початку 2011 років революційні зміни спочатку в центральних органах виконавчої влади, починаючи з міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, а потім і поступове реформування вже всієї системи органів виконавчої влади до місцевого рівня. Відповідні зміни відбулися і продовжують відбуватися і в міністерстві внутрішніх справ (МВС) України, як одному з центральних органів виконавчої влади, і безпосередньо в органах внутрішніх справ (ОВС) та їх підрозділах на місцях, і в усій системі органів МВС України в цілому, що і обумовлює постійну актуальність даної теми на час здійснення реформи органів виконавчої влади й ОВС і відповідного перегляду й вдосконалення організаційно-правових засад діяльності МВС України.

В новому Положенні про Міністерство внутрішніх справ України визнається, що МВС України входить до системи органів виконавчої влади і є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади у формуванні та реалізації державної політики у сфері захисту прав і свобод людини та громадянина, власності, інтересів суспільства і держави від злочинних посягань, боротьби зі злочинністю, розкриття та розслідування злочинів, охорони громадського порядку, забезпечення громадської безпеки, безпеки дорожнього руху, а також з питань формування державної політики у сферах міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб. Разом з тим, затверджений Указом Президента України від 6 квітня 2011 року №383/2011 текст цього Положення [3, с.32], яке було прийнято раніше ніж були переглянуті такі основоположні закони України в діяльності МВС України, як, наприклад, «Про загальну структуру і чисельність Міністерства внутрішніх справ», «Про міліцію (поліцію)», «Про державну службу правопорядку» та Положення про інші державні служби й основні структурні елементи МВС України, об'єктивно не зміг (хоча і повинен був) врахувати тексти і норми цих законів після їх наступного перегляду, що, на наш погляд, неминуче викличе додаткове внесення відповідних змін і доповнень в це Положення після прийняття цих та інших законів України в сфері внутрішніх справ і буде свідчити про недостатню його якість і продуманість.

Для подальшого ефективного реформування організаційно-правових засад діяльності МВС України потрібно зробити системи управління в ОВС і МВС України в цілому менш громіздкими і більш гнучкими, взаємоузгодженими хоча б у середині МВС проміж різними її підрозділами, вільними від паралелізму і дублювання функцій у

численних підрозділах та ланках управління. Реформування діяльності системи ОВС і управління в них має відбутися, враховуючи сучасний стан права, економіки і політики в Україні й за умови обов'язкового прогнозування його змін у майбутньому, щоб забезпечити діяльність і розвиток, насамперед, низових ланок органів внутрішніх справ, як основи МВС, а також недопущення погіршення матеріального або фінансового стану чи можливих утисків законних прав та інтересів безпосередніх працівників ОВС. Переорієнтація морально-правових цінностей на кожну людину і громадянина у суспільстві в процесі побудови демократичної правової держави, гарантування їх прав і свобод, зумовлюють і вимагають відповідних змін в організаційно-правових, структурних та інших засадах функціонування ОВС та в управлінні ними, приведення їх у відповідність до нових умов і реалій, спонукає до перегляду не тільки тактичних, але й стратегічних шляхів і напрямків їх діяльності та розвитку [4, с. 10-44].

Для пошуку шляхів вдосконалення і розвитку організаційно-правових засад діяльності МВС України й підвищення практичної результативності такої діяльності, на нашу думку, перспективно вивчення з цією метою та застосування на практиці відповідного вітчизняного та закордонного досвіду. Наприклад, розглядаючи структуру, завдання і систему управління органів поліції зарубіжних країн, не можна не звернути увагу на приватні поліцейські організації і детективні (недержавні) охоронні агентства. Організаційно-правовою основою їх діяльності є законодавче закріплені концепції загального цивільного звинувачення в англосаксонських країнах і кримінального позову в континентальних країнах, що представляють для нас певний інтерес. Приватні детективні бюро і агентства тісно співпрацюють з державними і муніципальними поліцейськими органами, взаємно обмінюються інформацією, виконують окремі доручення, мають доступ до криміналістичних і оперативно-розшукових картотек поліції. Приватні детективи зобов'язані повідомляти поліцію про факти злочинів, що стали їм відомі, про зібрані докази і вжиті ними заходи по затриманню злочинців. Приватні детективи діють у межах своєї компетенції і на підставі спеціального дозволу (ліцензії), якого (яку) можуть втратити в разі порушення законності [5, с.704-747]. При цьому практика приватного розслідування та практика приватної охоронної діяльності тощо і за кордоном невпинно вдосконалюються, розширюються та потребують свого подальшого поглибленого вивчення, що безумовно буде сприяти подальшому вдосконаленню і розвитку організаційно-правових засад діяльності МВС України.

Останні десятиліття зростає актуальність проблем планування й організації ефективного сучасного управління в органах внутрішніх справ в умовах, як правило, важко або зовсім не прогнозованих масових негативних процесів і явищ, які відбуваються несподівано, нерідко раптово, спричиняють або можуть спричинити шкідливі наслідки для певної і навіть великої кількості людей, мають значний негативний публічний резонанс і вміло використовуються злочинцями та іншими правопорушниками в своїх протиправних цілях. Така обстановка чи конкретні ситуації можуть виникати, наприклад: по-перше, при стихійних лихах, аваріях і катастрофах, епідеміях та епізоотіях; по-друге, при масових неорганізованих виступах різних самодіяльних організацій, несанкціонованих масових політичних, спортивних, культурних та інших заходах, що дестабілізують громадський порядок на певній території чи в певному населеному пункті; по-третє, при масових порушеннях громадського порядку, внаслідок вчинення суспільно небезпечних тяжких і особливо тяжких злочинів (наприклад, при втечі групи особливо небезпечних злочинців, захопленні заручників або повітряного чи морського транспортного судна, масовій непокорі й дезорганізації роботи в установах виконання покарань, спробі захоплення із застосуванням насильства виборчих дільниць чи спробі захоплення державної влади або зміни конституційного ладу шляхом насильства тощо).

Значно актуалізувалися й загострилися в Україні проблеми вдосконалення організаційно-правових засад діяльності ОВС з метою підвищення ефективності їх діяльності в умовах виникнення екстремальних ситуацій, зокрема, пов'язаних з особо тяжкими і масово соціально небезпечними аномальними явищами: 1) природного характеру з тяжкими наслідками (повінь, землетрус, обвали і зсуви, бурі, смерчі, урагани снігові замети і лавини, ожеледиця, масові лісові, торф'яні, степові та інші пожежі тощо); 2) біологічного або медичного характеру (епідемії, епізоотії, масові отруєння, розповсюдження шкідників сільського та лісового господарства, які мають характер стихійного лиха тощо); 3) техногенного походження (катастрофи, великі аварії, пожежі і вибухи на хімічних підприємствах, газо- чи нафтопроводах і в житлових масивах). Загальні теоретичні питання управління в ОВС за особливих (екстремальних) умов і в умовах надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, а також вдосконалення відповідних організаційно-правових основ діяльності цих органів вивчали такі вітчизняні й зарубіжні вчені як С.О.Кузніченко, В.А.Лаптії та ін. [Див.: 6, с. 102-106; 7, с. 71-

77]. Проте значна частина цих питань ще й досі не вивчена та потребує уваги й свого поглибленого дослідження.

За особливих умов, як правило, порушується звичайний ритм життя населення окремих районів чи міст, можлива загроза для здоров'я та життя багатьох людей, виникають великі матеріальні збитки, дезорганізується робота державних установ, транспорту, зв'язку, порушується громадський порядок, загострюється соціальна напруженість, зростає рівень злочинності та інших правопорушень і таке інше. Саме тому, органи внутрішніх справ повинні бути завжди готовими у будь-який час до виконання додаткових спеціальних завдань, до роботи з великими моральними і фізичними навантаженнями і в більш складних зовнішніх умовах. В таких умовах надзвичайно ускладнюється оперативна обстановка, яка вимагає від ОВС максимальної швидкості (оперативності) та високого професіоналізму, застосування інших, аніж в звичайних умовах, прийомів і методів вирішення службових завдань, підвищення якості управління в ОВС, посилення матеріально технічного забезпечення діяльності цих органів тощо. Особливого значення набувають рівень дисципліни та організованості, належний стан зв'язку та обміну інформацією, здатність до мобілізації всіх ресурсів ОВС, забезпечення їх належної взаємодії з органами влади та іншими правоохоронними структурами і таке інше.

За радянські часи діяльність держави щодо ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру здійснювалася переважно і здебільшого силами та в межах системи Цивільної оборони, основною функцією якої разом з тим залишався захист населення саме у воєнний, а не мирний час. Явна неспроможність цієї системи самостійно й достатньо швидко, оперативно й ефективно виконувати функції ліквідаторів негативних наслідків різноманітних катастроф була ярко продемонстрована й беззаперечно доведена під час трагічної катастрофи на ЧАЕС, землетрусу у Вірменії, а також низки катастрофічних паводків в Закарпатській області та на заході України тощо. Вже за часи самостійності в Україні було створено окремо Міністерство надзвичайних ситуацій та ліквідації наслідків катастрофи на ЧАЕС, яке потім було перейменоване просто на Міністерство надзвичайних ситуацій.

Окрім того, для виконання відповідних функцій та завдань вимушено були задіяні також й сили інших державних систем, відомств і структур, їх підрозділів та формувань, а серед них у тому числі й ОВС. Спочатку всі ці органи та формування призначалися тільки для виконання окремих і конкретних екстрених завдань та тільки з метою ліквідації конкретної

особливо негативної чи катастрофічної ситуації та її наслідків. Потім ці випадкові додаткові й одноразові функції та завдання після їх неодноразового і систематичного повторення, як правило, доповнювалися й уточнювалися та поступово переходили назавжди до основних функцій і завдань відповідних державних органів, структур і силових формувань та закріплювалися в окремих Законах чи підзаконних актах. Так, зокрема, у пункті 66 частини 4 затвердженого Указом Президента України від 06 квітня 2011 року «Положення про Міністерство внутрішніх справ України» підкреслено, що МВС відповідно до покладених на нього законодавцем завдань у межах своїх повноважень організовує та здійснює заходи щодо рятування людей, забезпечення їх безпеки, охорони майна в разі стихійного лиха, аварій, пожеж, катастроф, а також щодо ліквідації їх наслідків [8, с. 10] тощо. При цьому успішне вирішення службових завдань нерідко досягалося шляхом застосування комплексних заходів і безпосередньо залежало від якості та рівня організації оперативного як міжгалузевого, так і галузевого управління. Наприклад, за останні десятиріччя було прийнято низку законів, які певним чином регулюють відносини у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру: «Про аварійно-рятувальні служби» від 14.12.1999 року, «Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру» від 08.06.2000 року, «Про правовий режим надзвичайного стану» від 16.03.2000 року, «Про зону надзвичайної екологічної ситуації» від 13.08.2000 року та ін..

Дуже важливе значення серед підзаконних нормативно-правових актів, що здійснюють організаційно-правове регулювання комплексної оперативної діяльності щодо ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру мали і продовжують мати нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України, наприклад, його постанови: «Про затвердження положення про організацію оповіщення і зв'язку у надзвичайних ситуаціях» від 15.02.1999 року №192, «Про єдину державну систему запобігання та реагування на надзвичайні ситуації техногенного і природного характеру» від 03.08.1998 року №1198, «Про порядок класифікації надзвичайних ситуацій» від 15.06.1998 року №1099, «Про порядок фінансування робіт із запобігання і ліквідації надзвичайних ситуацій та їх наслідків» від 04.02.1999 року №140 та ін..

Значну роль у правовому регулюванні діяльності ОВС в умовах надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру відіграють відомчі нормативно-правові акти, які діють безпосередньо в межах системи МВС України. Керівництвом МВС

України прийнято низку нормативно-правових актів, які регулюють окремі аспекти діяльності ОВС в зазначених вище умовах. Наведемо декілька прикладів відповідних наказів МВС України: № 662 від 05.10.1995 року, яким була затверджена Інструкція про порядок переведення особового складу органів, підрозділів, установ, закладів системи МВС України на посилений варіант оперативно-службової діяльності; №64 від 08.02.1992 року, яким було затверджено Положення про відомчу міліцію по забезпеченню карантинних і ветеринарно-санаторних заходів в боротьбі з епізоотіями; №390 від 17.05.1999 року, яким були затвержені Положення про функціональні підсистеми забезпечення охорони громадського порядку й забезпечення гасіння великих та складних пожеж Єдиної державної системи запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру; №543 від 30 серпня 1993 року «Про повноваження начальників територіальних органів внутрішніх справ як старших оперативних начальників щодо керівництва силами та засобами органів внутрішніх справ і підрозділів внутрішніх військ», №415 від 24 червня 1995 року «Про створення постійно діючого оперативного штабу МВС України по керівництву силами та засобами ОВС, підрозділів внутрішніх військ, учбових закладів при виконанні завдань у надзвичайних ситуація» та ін.. Однак, розробка нормативно-правової бази, яка б регулювала діяльність ОВС та управління в ОВС в умовах виникнення особливих, екстремальних чи надзвичайних ситуацій, поки далеко не завершена, має дещо хаотичний, ситуаційний і несистематизований характер, що також є ще однією з проблем на шляху подальшого вдосконалення організаційно-правових засад управління в ОВС.

Готуючи орган внутрішніх справ до діяльності в особливих чи екстремальних умовах, керівник ОВС має забезпечити підготовку особового складу до дій в таких умовах, як у цілому колективу ОВС, так і окремих його працівників. У зв'язку з тим окрім суто управлінських, організаційно-правових, а також службових і професійних проблем виникають паралельно також і соціально-психологічні проблеми. Відчувається великий дефіцит у спеціалістах, які володіють методикою розв'язання конфліктів (особливо з населенням), стресових ситуацій, рекреаційної діяльності, соціальної реабілітації, здатних професійно розібратись у конкретних соціальних і психологічних проблемах органів внутрішніх справ і сформуванню позитивну громадську думку про їх діяльність. Звідси виникає також проблема й відповідна необхідність більш предметно відмежувати нормативно-правову базу управління в ОВС від нормативно-

правової бази діяльності підрозділів з виховної і соціально-психологічної роботи з персоналом ОВС, їх завдання, функції і компетенцію, форми і методи роботи і взаємодії з іншими підрозділами, відділами і службами ОВС в умовах особливих, екстремальних чи надзвичайних ситуацій техногенного, природного або іншого характеру. Наприклад, при затриманні особливо небезпечних злочинців чи у процесі їх доставляння в ОВС або під час складання документів у їх присутності, коли працівник ОВС не очікував або не міг очікувати агресії правопорушників чи натовпу і уважно не спостерігав за їх поведінкою, підходив до правопорушників чи дозволяв їм підійти до себе на відстань, яка давала можливість вчинити напад, відволікався на інші дії, втрачав пильність, потрапляв у злочинну засідку, проявляв нерішучість у застосуванні зброї, хоч і мав для того підстави, і таке інше.

Підсумовуючи зазначимо, що одна стаття з урахуванням її обмежених обсягів, а також незавершеності на даному етапі розвитку країни процесів оптимізації системи органів виконавчої влади, у тому числі й незавершеності реформування органів внутрішніх справ України, не може надати вичерпний перелік і розгляд усіх актуальних сучасних проблем вдосконалення організаційно-правових засад управління в ОВС. У межах даної статті ми розглянули лише деякі з них, що актуалізувалися і загострилися за останні десятиліття. Таких проблем, звичайно, значно більше і всі вони потребують поглибленого вивчення й своєчасного розв'язання. Автор пропонує продовжити наукове дослідження і подальшу розробку цих та інших проблем з метою пошуку найбільш результативних шляхів їх розв'язання, що, безумовно, буде сприяти підвищенню рівня управління в ОВС та зростанню ефективності та практичної результативності їх діяльності, укріпленню законності в країні й подальшій розбудові України, як суверенної демократичної і правової держави.

Список літератури: 1. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: Указ Президента України від 9 грудня 2010 р., № 1085/2010 // Офіційний вісник Президента України від 09.12.2010. – 2010. - № 32. - Ст. 1026 (з наст. змін. та допов.). **2.** Про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням 52 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Указу Президента України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади»: Ухвала Конституційного суду України від 30.06.2011, № 21-у / 2011 // Вісник Конституційного суду України. – 2011. - № 6. - С. 179 (з наст. змін. та допов.). **3.** Про затвердження

Положення про Міністерство внутрішніх справ України: Указ Президента України від 6 квітня 2011 року, №1085/2010 // Офіційний вісник України від 26.04.2011 – 2011. - № 29. - Ст. 1222 (з наст. змін. та допов.). 4. Фролова О.Г. Новітня методологія в управлінні в органах внутрішніх справ: Монографія. – Донецьк: ДІВС МВС України, 2001. – 312с.. 5. Бандурка О.М. Теорія і практика управління органами внутрішніх справ України. – Харків: Нац. ун-т внутріш. справ, 2004. – 780с.. 6. Кузніченко С.О. Органи внутрішніх справ в Єдиній державній системі запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру: організаційно-правові питання // Вісник НУВС МВС України. – №11. – Харків. – 2000. – С.102-106. 7. Лантій В.А. Органи внутрішніх справ в умовах надзвичайних ситуацій: Правове регулювання управлінської діяльності // Науковий вісник Української академії внутрішніх справ. – Вип. 1. – К. – 1996. – С.71-77. 8. Організаційно – правові основи управління в органах внутрішніх справ: Законодавчі та інші нормативно-правові акти / Укладач О. Г. Фролова. – Х.: ФОП Лук'яненко, 2011. – 108 с.

Анотації: укр., рос., англ..

Фролова О.Г. До проблем вдосконалення організаційно-правових засад управління в органах внутрішніх справ

Розглянуті сучасні проблеми удосконалення організаційно-правових засад управління в органах внутрішніх справ. Акцентовано увагу на проблемах реформування організаційно-правових засад діяльності цих органів у зв'язку з подальшим розвитком ринкових відносин, поглибленням процесів демократизації суспільства в Україні і революційними змінами в системі органів виконавчої влади. Звернута увага на актуалізацію проблем удосконалення організаційно-правових засад управління в органах внутрішніх справ за особливих (екстремальних) умов і в умовах надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

Ключові слова: органи внутрішніх справ, управління, організаційно-правові засади, реформування, надзвичайні ситуації.

Фролова О.Г. К проблемам усовершенствования организационно-правовых основ управления в органах внутренних дел.

Рассмотрены современные проблемы усовершенствования организационно-правовых основ управления в органах внутренних

дел. Акцентируется внимание на проблемы реформирования организационно-правовых основ деятельности этих органов в связи с дальнейшим развитием рыночных отношений, углублением процессов демократизации общества в Украине и революционными изменениями в системе органов исполнительной власти. Обращено внимание на актуализацию проблем усовершенствования организационно-правовых основ управления в органах внутренних дел при особых (экстремальных) условиях и в условиях чрезвычайных ситуаций техногенного и природного характера.

Ключевые слова: органы внутренних дел, управление, организационно-правовые основы, реформирование, чрезвычайные ситуации.

Frolova H.G. To the problems of improving institutional framework of governance in the internal affairs.

Modern problems of improvement of organizational and legal foundations of management in the internal affairs are considered. Also focused on the issue of reforming the institutional framework of the activities of these bodies in connection with the further development of market relations, deepening of the process of democratization in Ukraine and the revolutionary changes in the system of executive power. Paid attention to mainstreaming of improvements of institutional framework of governance in the internal affairs in specific (extreme) conditions and in the cases of emergency of technogenic and natural character.

Keywords: enforcement bodies, government, institutional framework, reforming, cases of emergency.